

Eesti Valu Seltsi juhatuse seisukoht Erakond Eestimaa Rohelised algatatud kollektiivse pöördumises „Ravikanep tuleb patsientidele realselt kättesaadavaks teha“ esitatu kohta.

„Ravikanepi“ all mõistavad petitsiooni koostajad arvatavasti harilikust kanepist toodetud ravimina käsitletavat kannabinoidide ekstrakti Sativex, mida kasutatakse suuõõne pihusti abil ja hariliku kanepi standardiseeritud droogi, mida tohib kasutada inhalaatori abil või joodava tõmmisena.

Sativexi on, meie teada, Eestis välja kirjutatud 1 kord kroonilise vähivalu leevendamise eesmärgil.

Nii Sativexi kui *Cannabis Flos Bedrocani* retsepti väljakirjutamiseks peab olema vastavalt SM määrusele 18.05.2005 nr.7 arsti põhjendatud taotlus Ravimiametile müügiloata ravimi kasutamiseks ja SM vastava erialakomisjoni liikme kooskõlastus. Taotlemisprotsess võib kesta kuni 2 kuud.

Ravim Sativexil puudub Eestis müügiluba, sest ükski ravimifirma ei ole seda taotlenud. Sativexi 1 originaali hind on ligi 350 EUR ja sellest võib jätkuda 1 nädala vajaduseks.

2015 a avalikustas Sativexi tootev ravimifirma GW pharmaceuticals III faasi kliinilise uuringu tulemused Sativexi kohta generaliseerunud vähist tingitud valu leevendamiseks patsientidel, kellele ravi tugeva opioidiga ei ole taganud piisava valu leevenduse, mis ei näidanud platseebost efektiivsemat toimet. Seega ravimi kasutamise näidustuseks on hulgiskleroosist tingitud spastilisus, mida ei ole leevendanud teised ravimid.

Cannabis Flos Bedrocani tootja esitab standardiseeritud kanepile laiemad näidustused, kuid nende tõenduspõhisus on nõrk.

Pöördumises esitatud väide: “mitte kellelgi pole ei moraalset ega eetilist õigust keelata vähihaigete valude leevendamist” on õige, kuid ei ole seotud arutatava teemaga.

Arsti raviotsuste aluseks on rahvusvahelised või Eesti spetsialistide koostatud ravijuhised. *Management of cancer pain: ESMO Clinical Practice Guidelines 2012 Annals of Oncology 2012* ega *NCCN Clinical Practice Guidelines in Oncology for Adult Cancer Pain version 2.2016 nccn.org* ei nimeta kannabinoide vähivalu ravi valikuna.

Neuropaatilise valu ravijuhendina käsitletav IASP neuropaatilise valu töögrupi koostatud *Pharmacotherapy for neuropathic in adults: a systematic review and meta-analysis Lancet Neurol 2015* annab vähese tõendus põhise ja ebapiisavate ohutusuringute tõttu nõrga soovitus e kannabinoide mitte kasutada.

Viimastel aastatel on ilmunud mitmeid süstemaatilisi ülevaateid uuringutest sünteetiliste kannabinoidide ja kanepipreparaatide toimete kohta. Nende alusel tuleb mõista, et tegemist ei ole opioide asendava või nendest tugevama valuvaigistiga vaid ühe võimaliku täiendravimina kroonilise valu multimodaalses ravis üksikute patsientide jaoks, kellele konventsionaalsete ravimite toime on ebapiisav ja kelle jaoks kanepi tarvitamine ei ole eesmärk omaette. Kanepi suitsetamine ravi eesmärgil ei ole arstlikust seisukohast aktsepteeritav, kuna puuduvad andmed, et kasu oleks võimalikust suitsetamise kahjulikkusest suurem.

05.04.2017